

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Ishaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: Uredniku „DOMOLJUBA“ Ljubljana Trnovo; naročnina in inserati pa opravištvu v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 13.

V Ljubljani, 3. julija 1890.

Letnik III.

Kaj je novega po svetu?

V *Budapešti* so odposlanci v delegacijskih zbornicah končali svoje delo; potrdili so večinoma vse tako, kakor je vlada predlagala. Govorilo se je mnogo vzlasti o vnani politiki, vendar posebnega in novega se ni mnogo zvedelo. Odposlanec Turnher je po pravici poudarjal, da se mora tudi pri vojakih gledati na versko-nravno vzgojo, da se morajo tudi vojaki učiti strahu božjega; treba torej priliko dati vojakom, da zamorejo ob nedeljah v cerkev hoditi in druge verske dolžnosti spolnovati. — Pismo avstrijskih škofov gledé na v e r k o š o l o je zadnji čas raznovrstno odmevalo po časnikih; velikega pomena tega pisma tudi najbolj liberalni časniki niso tajili, vendar iz njih strastnega pisanja je spoznati, da bodo liberalci vse strune napeli, ako mogoče zabraniti v Avstriji versko šolo. Kakšen vtis je napravilo to pismo na katoličane pri „Slov. Narodu“, pové nam ta list, ko piše dné 25. junija: „Tudi nesmo uverjeni, da smo mi dolžni za versko šolo zastaviti vse sile, naj bode potem ta šola tudi vstrezala potrebam in zahtevam našega naroda ali ne.“ Res lepo soglasje katoličanov z izjavo 35 avstrijskih škofov, ki govoré o strogo versko-cerkveni zadevi! — Volitve v *deželne zbore* so se že dovršile po nekaterih deželah. Slovenci na Štajarskem so ohranili vse dosedanje število poslancev; nemški konservativci so na Gorenjem Štajarskem v kmečkih občinah nekaj na boljsem. Na Moravskem so Čehi in Nemci ostali po deželi vsak pri svojem, kakor poprej, v Šleziji so Slovani (Čehi in Poljaki) pridobili dva poslance, kar je vzlasti za šleske Slované velikega pomena. — Novoizvoljeni škof v *Salzburgu* je duhovnikom razposlal gledé na volitve pismo, v katerem jim na-

roča, da naj modro in odločno delajo zato, da pridejo v deželni zbor zanesljivi katoličani. — V *Tirolah* je šel v pokoj cesarski namestnik baron Vidman, znan tudi Slovincem, ker je bil na Kranjskem nekaj let deželni predsednik; takrat so še pri nas zvonec nosili liberalni Nemci in tudi baron Vidman jim je šel pri tem zelo na roko; Tirolci so dobili za njegovega naslednika grofa Merveldta; — Mladočehi nadaljujejo po svojih shodih upor proti *češko-nemški spravi*, o kateri smo že precej od začetka rekli, da bo ostala le na papirju. Sprava med avstrijskimi narodi se mora zasnovati na popolno drugačni, na krščanski podlagi; vsi drugi polovičarski poskusi so in ostanejo jalovi in brez vspehov. — V *Trstu* so se sešli 22. junija Italijani, ki, kakor so sami pisali: „italijansko čutijo, mislijo in delajo.“ Ménili so, da bodo lepo po domače sami med seboj govorili, kar bodo hoteli in da vlada ne bo poslala svojega zastopnika, toda vladni zastopnik jim je s svojo pričujočnostjo zmedel štreto; niso je mnogo razvozljavali, zato so se kmalu razšli in — mirna Bosna! — *Nemci* dobijo po dogovoru od Angležev otok Helgoland v severnem morju, zato pa prepusté Angležem nekatere pravice do prisvojenih dežel v Afriki. Ta otok sam na sebi ni posebne važnosti, ker je zelo majhen in šteje le malo prebivalcev, a važen je za mornarske vojake. — Na *Španskem* imajo po nekaterih vaséh močno razširjeno k o l e r o. Dolgo časa so jo seveda tajili, a kolera je premagala in sedaj jo priznajo kot pravo azijsko nevarno morilko ter se zavarujejo proti njej tam in drugod, kolikor je sploh mogoče. Kuge, lakote in vojske, reši nas, o Gospod! — Mestni

očetje v *Rimu* so silno razburjeni, ker jim hoče vlada postaviti jeroba in hočejo vsi odstopiti. Škode nobene ne bo, ako odstopijo, žal, da tega niso že prej storili, ko bi si bilo mesto morebiti moglo še samo pomagati. Pač žalostno se godi glavnemu mestu zedinjene Italije. — *Ruska* vlada se pogaja s papežem zaradi razmer ruskih katolikov; ti razgovori bodo najbrž brez vspeha, ker ruska vlada

celo tega ne dovoli, da bi smeli katoliški škofje v Rusiji neposredno sami občeovati s papežem. Čudna prostost! — *Turki* so v vednih denarnih zadregah; sedaj jih zopet Rusi tirjajo za vojno odškodnino, katero so jim dolžni že 13 let. — Na *Balkanu* je vse bolj mirno, le Srbi so precej glasni, tudi prejšnji kralj Milan se je jel zopet glasiti. Mož naj bi pač pred vsem vravnal svoje domače razmere.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. Umrli je 23. junija po dolgi bolezni g. Jakob Marolt, župnik pri sv. Križu blizu Litije. — Na *Jesenicah* se je ponesrečila 80 let stara žena „žanka“ od sv. Križa v Planini nad Jesenicami; dolgo so jo pogrešali in še le čez tri tedne našli mrtvo v hosti blizu Jesenic; bržkone je oslabela in na potu obtičala. — Imeli so tukaj tudi volitve za občinski odbor, pri katerih so zmagali vrli poštenjaki. — V Polhovem gradu je bil na sv. Antona dan semenj, a le slabo obiskan; lepe živine ni bilo mnogo videti. Letina srednje obeta, sadja ne bo veliko. — Sv. Alojzija praznik so šolarji lepo praznovali s sveto mašo in domačo veselico pod „veliko lipo“ na grajskem vrtu. — Gasilno društvo prav vrlo napreduje; Bog daj veliko dobrotnikov. — Treščilo je v hišo Jan. Božnarja na Samotoreu pri Polhovem gradu; gasilci so prihiteli ter rešili hišo in kozolec; pogorela

sta dva živinska hleva. — Na kresno noč so imeli na Dobrovi pri Ljubljani tatu. Z močnim krampom je odprl vrata pri zakristiji ter skušal iz skrinje pobrati denar. Odnesele je malo, ker so prejšnji teden pobrali denar iz nabiralnikov. — V Št. Petru na Notranjskem imajo velike težave pri popraviljanju cerkvenega zvonika; želeti je, da se take skupne občinske in cerkvene zadeve poravnajo v prijaznosti in slogi. — V Podbrezju na Gorenjskem vjeli so enega onih treh ptičkov, ki so všli iz ljubljanskega Grada; skrit je bil v Franckovem senenem stogu; delavci so seno premetavali in eden zadene z vilami v glavo človeka, ki je bil skrit v senu. Skuša delavcem uiti, a primejo ga ter izroče poklicanim žandarjem. Zadnji čas je bilo mnogo tatvin, tako pri Franeku, v Naklem pri županu in v Križih pri Benki. — Na Radovici je bila kresni večer grozna

Listek.

Oče Srebernjak.

Lepo posestvo je imel oče Srebernjak v Borovini, ponosno je gledal njegov gospodar po okolici in zastonj iskal tako krasnega in bogatega domovanja. Oče Srebernjak pa se je tudi čutil in je dajal tudi drugim tovarišem - kmetovalcem čutiti, da on ni kar si bodi in da njega ne smejo prištevati svoji vrsti; bil je Srebernjak, kakor so sosedje rekli „gospod kmet“. Ker je bila njegova rojstna vas blizu mesta, hodil je Srebernjak nekaj let v mestne šole, navzel se je mestnih šeg, oblačil se je bolj po mestno in tak je ostal tudi, ko je dobro vrejeno gospodarstvo z obilnim denarjem prevzel po svojem umrlem očetu. Samo po sebi se razume, da so mu sosedje izročili častno službo občinskega župana. Rad je zahajal v bližnje mesto deloma iz navade, deloma po opravkih, ki jih je kot župan in gospodar imel pri gosposki. Mlad konjiček drdral je dvakrat, trikrat na

teden z lepim in lahkim vozičkom, na njem pa se je ponosno zibal Srebernjakov oče. Tukaj v mestu je našel mnogo znancev, ki so se radi zbirali okoli njega; Srebernjak namreč ni bil umazan; par bokalov vina plačati za prijatelje, to pri njem ni bilo nič nenavadnega tembolj, ker so mu znali tako prijetno kaditi; vzlasti je rad slišal, ko so ga klicali z besedo: gospod Srebernjak. Res je bil nekoliko vinjen, ko se je pozno v noč vračal proti domu in tudi denarnica se je nekoliko splahnila čez dan posebno, ker se je Srebernjak v kavarni navadil tudi igrati, toda on je bil zadovoljen sam seboj in mrmral je: Ej kaj, gospod sem pa le in gospod Srebernjak, župan na Borovini, ložje pogreši 100 gold., kakor mestni škrici 100 krajcarjev.

Doma mu je gospodinjala njegova žena, ki tudi nikjer ni zakrivala, da je ona mati županja. Sreča za Srebernjakove je bil njih sosed Valentač, ki je mnogo let služil pri hiši kot hlapec in se je sčasoma priženil k sosedovi bajtici ter še vedno gospodarsko delo vodil pri Srebernjakovih. Imel je Valentač pridno hčerko Reginico, ki je rada z očetom hodila k Srebernjakovim ter se ondi igrala z domačo hčerko

nevihta. Strela je vdarila v podružnico v Brašljevi na Hrvatskem; pet ljudi, ki so pod zvonikom iskali zavetja, je omamila in zdatno poškodovala. — V Dragavanji vasi pri Črnomlju je podaril cesar za pogorelce 1000 gld. — Občinski zastop pri sv. Gregorju je deželnega predsednika barona Winklerja izvolil za častnega občana. — Umrli je gosp. Jan. Kaligar, učitelj v Šmarjeti na Dolenjskem. N. v m. p. — Na kresni večer je v Šent-Petru pri Novem mestu kakor orehi debela toča skoro popolnoma stolkla najlepše polje. V vinogradih na Trški gori so zasledili trtno uš. Žalostno! — Na Kočevskem je 20letni mladenič zasledoval in s samokresom usmrtil mlado dekle, ker se baje ni hotela ž njim pečati. — Treščilo je v nedeljo pred kresom v zvonik podružnice sv. Križa v moravski župniji, ki se sicer ni vžgala, vendar je napravila mnogo škode. — V Goricah, vremske fare je pogorelo pri udovi Mariji Kovačevi; škode blizu 2000 gld. — Na Skaručini pod Šmarno goro so prenovili cerkev sv. Lucije in odpravili lopo pod zvonikom, tudi farovž je prenovljen; le škoda, da je prazen. — V Repnjah so na sv. Telesa dan tatovi v cerkvi razbili in izpraznili pušice. — Uradni sluga pri ljubljanskem finančnem ravnateljstvu Jan. Jemec je dobil od cesarja srebrni križec za zasluge. — Pod Bukovjem onkraj Kamne gorice izvele so vtopljenca iz Save. Ni pa znano, kdo da je ta ponesrečenec. — V Logatcu so na sv. Alojzija dan tatovi pobrali več denarja iz cerkvenih nabiralnikov, kresni večer pa v Rovtah v cerkvi. — Na Vačah bodo dne

13. julija pri rojstni hiši tržaškega škofa in slovenskega pisatelja Matevža Ravnikarja slovesno odkrili ploščo v spomin. Upati je, da se bo ljudstva pri slovesnosti zbralo obilno.

Iz Vipavske doline, 25. junija. Četrto nedeljo po binkošti bil je v Logu velik shod. Iz vseh Vipavskih dekanij prišli so verniki moleč sv. rožni venec, ali pojoč litanije v slovesni procesiji k romarski cerkvi. Kaj pa je bil vzrok, prašal boš dragi bralec „Domoljubov“, da se kar iz cele dekanije vzdignejo ljudje na božjo pot? — Ni bil en sam vzrok, bili so kar trije.

Znano je, kako omahljivi smo dandanes katoličani, kar bolj diši po katoliško-verskem duhu, to ne dopade, ni moderno pravijo. Če je bilo kedaj potreba, je gotovo današnje dni pokazati očitno in neomahljivo svojo vero. V slovesnih procesijah pa gotovo odseva katoliško-verski značaj.

Drugi vzrok bile so slabe letine, s katerimi nas je Bog že nekaj let sem obiskaval. Ljudje v hribih dobé še, če tudi mali zaslužek pri drvih ali oglju, nekateri v ravnini vlové krajcar v Ajdovskih-Šturskih tovarnah, a drugi po zgoranji dolini so pravi siromaki. Za vino niso kaj prida dobili, drugi pridelki jim pa še ne zadostujejo za celoletni živež. — Tedaj za dobro letino so tudi prišli prosit k Materi božji.

Tretji glavni vzrok bila sta pa bogoskrunska božja ropa, ki sta se zgodila zadnji čas v našem kraju. V postu so neko noč vlomili neznani tatovi v Podražko cerkev in ukradli iz tabernakeljna ciborij

Agato, ki je bila poleg starejšega brata edin otrok Serbernjakov. Srebernjakova pa sta imela s sinom in hčerjo visoke namene. Lipe mora v šolo, da se nauči lepih navad, da postane gosposk in tudi Agata more sčasoma v mesto in veselje bo starišem, ako se čez kaj let vrne domu, kakor gospodična — s klobukom.

Zato pa Srebernjak ni rad gledal, da je Valentačeva Regina hodila k Agati igrat se. V začetku je Agata prav rada imela Regino in jokala se je, ko so ji stariši pravili, da se ne sme igrati z Regino, a žal, prekmalu so ji vcepili v glavo misel, da je več, kakor so druga vaška dekleta. „Enkrat za vselej ti povem“, tako zakriči ponosni Srebernjak nad Valentačem svojim delavcem, „ne vlačí mi te beračice k hiši; naša Agata ni, da bi se pečala z vsakim bajtarskim otrokom, zadovoljen bodi, da imaš ti pri meni dela in kruha dovolj.“ — Globeje v srce Srebernjak Valentača ni mogel zadeti. Bil je Valentač pošten, zvest in marljiv delavec, a bil je tudi človek, bil je oče, ki je ljubil svojo Reginico nad vse, zato so ga hudo zbolele surove besede gospodarjeve.

„Dobro“, pravi, „oče Srebernjak, moja dekle vam ne bo delala nobene nadlege več, ne bo je več k vam, pa tudi mene ne bo več!“

„Pojdi kamor hočeš“, zadere se nad njim razkačeni župan; „preobjedel si se kruha pri meni, zrasel ti je greben in sedaj hočeš ti gospodovati pri meni. Le pojdi, še po kolenih boš rad prišel nazaj, če te bom hotel. Srebernjaku se ni treba puliti za posle, na vsaki prst jih lahko dobi po deset, ako jih hoče.“

„Srebernjak, v vašo hišo nikoli več, rajše lakote poginem“, reče Valentač razjarjen in odide. — Gospodinja, ki je vedela, kako potreben je Valentač pri hiši, ker se dobro razume na kmetijstvo in ker očeta mnogokrat ni doma, skušala ju je spraviti, toda bilo je prepozno. Srebernjak ni hotel odnehati od trme, a tudi Valentač se ni hotel vkloniti; kmalu na to je prodal bajtico in šel po svetu, nobeden ni vedel kam.

„Le zapomnite me“, modroval je Srebernjak svojim domačim, „predno bo pet let, bo vso to beraško druhal morala občina preživljati.“

s posvečenimi hostijami, pretečene binkošne praznike so pa na jutro odnesle zlobne roke srebrno monštranco z Najsvetejšim iz cerkve na Gočah. Dobili so sicer nekaj zviti in zlomljenih ostankov monštrance, a Najsvetejšega niso nikjer mogli dobiti. To vzbuja sum, da tatovom ni bilo toliko do srebrnine, kolikor več do sv. Zakramenta.

Da bi se nečasti, katera se je zakramentu ljubezni s tem bogoskrunstvom zgodila, vsaj nekoliko zadostilo, prišlo je do osem tisoč kristijanov v spokorni procesiji h kraljici presvetega Srca v Log, da bi z Marijo prosili odpuščenja za toliko nehvaležnost.

Dasi je vreme zjutraj nagajalo in plašilo ljudi se podati na pot, se jih je vendar zbralo nepričakovano veliko. Med slovesno sv. mašo ob 10. uri je eno uro navdušeno govoril „o živi veri“ Auberski župnik gosp. Planinšek in na koru so izvrstno peli vipavski in šturski cerkveni pevci. Za red med toliko gnječo je dobro skrbela vipavska požarna bramba. — Po končani božji službi podali so se ljudje naravnost domu.

Slavina. (Za hvala.) Včeraj na dan sv. Alojzija, razdelil je nam e. kr. okrajni glavar gosp. marquis Gozani velikodušni dar preblagorodnega gosp. Josipa Gorupa, namreč znatno svoto 500 (pet sto) goldinarjev. Prihital je nam po zaporednih slabih letinah skoro onemoglim Slavinskim gospodarjem s svojo darežljivo roko — polovico je prejela naša vas, a ostale vasi Slavinske občine drugo polovico — na

pomoč, za kateri dar izrekamo našemu preblagemu dobrotniku najprisrčnejšo zahvalo.

V Slavini, dné 22. junija 1890.

Slavinski gospodarji.

Od Drave. (Po volitvah.) Kmetje imajo v deželnem zboru v Gradcu samo 23 zastopnikov; 15 jih pride na nemški del dežele, 8 pa na slovenski. Dne 27. junija so nemškoštajarski kmetje izbrali 12 konservativnih poslancev, a na treh krajih se kmetje še niso mogli otresti liberalnega jarma in so za poslance dobili 3 liberalce. Lepše je šlo med Slovenci, kjer je liberalizmu malone popolnoma odzvonilo. Za volitveni okraj Maribor-Bistrica-Lenart sta se sicer ponudila še 2 „nemška“ liberalca, namreč gospoda dr. Šmiderer in Purgaj, toda na limance jima je sedlo samo 81 posilinemških volilcev; slovenska gospoda dr. Radaj in Robič sta pa imela za sebe 158 zavednih Slovencev. Za Slovenjigradec-Šoštanj-Marenberg je g. dr. Lipold, župnik pri sv. Martinu poleg Velenja, dobil 50 glasov, v manjšini sta ostala gg. dekan dr. Šuc s 15 glasi in posestnik Kovač z 29 glasi. V okraji Celje-Šmarje-Laško-Vransko-Gornji-grad sta gg. Vošnjak in dr. Srnc dobila vseh 253 glasov. Za Brežice-Kozje-Sevnico je g. Jerman skupil 103, g. baron Moskon pa le 8 glasov. Za Ptuj-Rogatec je g. Jurtela izbran soglasno s 148 glasovi. Za Ljutomer-Ormož-Gornjo Radgono je izvoljen še mladi pa za slovensko stvar že velezaslužni gospod dr. Dečko s 70 glasovi, 38 biralcev je glasovalo za vrlega gosp. Fárkaša, posestnika v Ilijaševcih. Dné

Čas hiti in od tedaj, kar se je to zgodilo, minulo je blizo 12 let. Srebernjakov oče se je nenavadno zelo postaral, bil je sam, ker gospodinja mu je že pred dvema letoma umrla. Še vedno zahaja rad v mesto, vedno je še ponosen Srebernjak, a vendar je vedno zelo zamišljen. Kaj pač mu tare duha? Veliko se je zanj spremenilo. Odkar je odšel Valentač od hiše, ni več imel sreče pri poslih in zato mu je gospodarstvo šlo rakovo pot, on Srebernjak in župan si sevéda ni mogel misliti, da bi mu ne padla krona z glave, ako bi tudi prijel za delo, ali saj pazil, kako da družina opravlja svoj posel. Poglavitno skrb pa mu delata Lipe in Agata. Res se mu je spolnila želja, da je Lipe gospod in tudi Agata gospa s klobukom, toda čedalje bolj spoznava, da to še ni vsa sreča. Lipe mu je zelo „drag“ sin; tisočak za tisočakom je že šel zanj po svetu, a še vedno se ne vrne z višje kmetijske šole. Agata se je seznanila v mestu z mladim gospodom, ki se je tudi bogatega kazal in lahko mu je bilo pregovoriti Srebernjaka, da mu je Agato dal za ženo, in ž njo sevéda tudi doto, ki je primerna imoviti Srebernjakovi hiši. Zal, da sta se Srebernjak in Agata grozno

zmotila, ker sta pri tem gledala le na imenitnost in bogastvo. Zakaj par let po zakonu že se je pokazal mož Agatin v svoji pravi podobi. Imetja ni imel nobenega, potreba za-se vedno veliko in srca za Agato le toliko, kolikor mu je dajala denarja za njegov kratek čas. Najbolj vesel je bil, kader ga ni bilo doma. Da je Agata sedaj v drugi luči gledala svet, to se ob sebi razumeva; lahkomišelnost jo je zapuščala, prepričala se je, kako kratke so šumne veselice, in kako bridka in dolga je zanje pokora.

* * *

V prijazni hišici poleg blejskega jezera prebiva mlada žena z majhnim sinkom, hišna gospodinja pripravila ji je snažno sobo. Vroče poletje vabi meščane na deželo v senco; gotovo je tudi ta gospa izmed onih srečnih, ki brez skrbi za denar popotujejo po svetu za kratek čas. Ako bi jo natančneje pogledali, gotovo bi se nam znana zdela. Res, da so ji osiveli lasje, da je čelo razorano in da so oči nekako kalne, vendar kdor je poznal Srebernjakovo Agato v njeni mladosti, rekel bo takoj: Ona je, dasi vsa spremenjena, le še — senca.

30. junija so po mestih in trgih izbrali 25 liberalcev, graščaki pa dne 2. julija 12 liberalcev. V deželnem zboru je torej 60 poslancev, razven teh še oba knezoškofa, Mariborski in Graški, in pa rektor ali voditelj vseučilišča ali visokih šol v Gradcu.

Štajarsko. Železnica iz Radgone v Ljutomer mora biti dogotovljena letos do dne 15. oktobra. Tako zahteva pogodba, ki so jo bili z ministerstvom sklenili podvzetniki. Nepričakovano delo je povzročilo selišče za kolodvor tik Ljutomera, ker je tamošnji svet precej čretnat. — V Cmereku so pod ključ spravili ženo Švingarjevo, ker je bila svojemu možu v kavo primešala mišnice; smrti ga je rešila hitra pomoč zdravnikova. Že prej enkrat je pa nekemu kočljarku prigovarjala, naj njenemu tovarišu posveti z nečim na drugi svet. — Dne 23. junija je v Mariboru in po okolici toča napravila veliko škode. Strela je udarila v strelovod na hranilnici, ne da bi kaj oškodovala. Neki potnik nam je pravil, da je nesreča segala več ali manje od Wildona pri Gradcu do Dravskega polja, kolikor se je pač videlo z železničnega voza. Istega dne je toča klestila tudi pri sv. Vidu blizu Šmarja. — K naznanilu o nesrečah dne 21. maja naj še dostavimo, da je v Razborniku blizu Rogatec nagloma toliko vode s hribov prihrulo, da je poslopja trgala. — Ženo Dolenčevo je brvno spravilo pod vodo in stisnilo do smrti. Pri Velenji je pa kovač Pušnik pritrjeval brv, naj bi je ne odtrgala voda, toda padel je med valovje, da ga je mrtvega izvrglo iz Pake. — A neka posestnica je šla

iz Zgornjebistrice pri Mariboru. V naročji imela je dete. Na poti je vedrila pod drevesom. Strela udarila je v drevo, usmrtila mater, otroka ne. — V Galiciji so nedavno imeli volitev cerkvenih ključarjev. Pri izbiranju je ljudstvo odslovilo oba dozdanja ključarja zavoljo tega, ker sta oba baje „liberalca“, a to se pač ne spodobi, da bi „liberalcu“ podeljevali častne službe cerkvene. Oba gospodarja sta sicer vrla moža, toda „liberalcem“ sta pri volitvah v občinski odbor pomagala s tem, ker je jeden glasoval za „nemškutarsko“ stranko, drugi pa k volitvi ni prišel. Tako se torej nobeden ni obnašal pravilno. Volitve v raznovrstna zastopništva so namreč vestna dolžnost. In ko bi davkoplačevalci ne zanemarjali te dolžnosti, bi se kristijanstvu in Slovencem sovražni „liberalci“ ne šopirili po občinskih in šolskih odborih, v deželnem in v državnem zboru. — Dne 10. in 11. marca so se v Pirešici pri Žalcu vršile volitve v občinsko zastopništvo. Liberalci so propadli v vseh treh razredih. Vsled tega so začeli iskati vzroke, da bi volitev ovrgli. Toda gosposka jim je onidan pritožbo odbila kot neopravičeno. — Dninarja Orešnika iz Hrastnika so mrtvega našli v potoku. Prejšnji večer je vinjen zapustil krčmo in je menda vsled tega nehoté našel smrt v vodi. — Dne 11. junija ob 10. uri zjutraj je v Cirkovicah na Dravskem polju pogorelo 12 hiš z 20 gospodarskimi poslopji. Ob istem času pa je baje hudobna roka zakurila v sosednji vasi, v Jablanah, in je zgorelo 10 hiš s vsemi gospodarskimi poslopji. — V Jarenini so ustanovili

Da, Agata je; prišla je na Bled, iskajoč svojega moža, ki jo je zapustil — revo. Njega ni dobila, a počakalo jo je pismo od moža, v katerem ji kratko naznani, da ga zastonj išče po svetu, da hoče sam za-se živeti, ona pa naj se vrne k bogatemu očetu.

„K bogatemu očetu“ ponavlja Agata, „pač da bogati so bili nekdanj, a sedaj? ... Oh, vse je izgubljeno!“

Kam se hoče sedaj obrniti brez denarja, brez pomoči? Dasi nerada, vendar je prisiljena vzlasti zaradi sina poprositi hišno gospodinjo, da naj jo oskrbuje toliko časa, da jo pride iskat oče, kateremu je zopet po dolgem prestanku pojasnila svoje gorje. Hišna gospodinja je bila mlada čvrsta žena, ki je bolehní gospej stregla z iskreno ljubeznijo. Bilo je pač mnogo let, odkar sta bile skupaj gospodinja in tuja gospa, ko bi ne bilo tako davno in ko bi one dve tako majhne ne bile takrat, spoznale bi se bile nekdanje prijateljice — Agata in Regina.

Neko nedeljo popoldne sedeli ste v senci pod košatim orehom in gospodinja je tujki pripovedovala, da prav za prav ni tukaj doma, da se je preselila z doma z očetom, ki je služil pri nekem bogatem,

a silno prevzetnem posestniku. „Ta je imel hčerko mojih let in tje sem z očetom zahajala ter se igrala z njo. Prevzetnemu očetu pa ni bilo všeč, da bi se z beraškim otrokom igrala njegova Agata.“ — Pri teh besedah stresnila se je tujka ter začela zvedavo povpraševati po njenem domu.

„Ali se spominjate, kako se imenuje vaša rojstna vas?“ vpraša tujka gospodinjo.

„Oče so mi pravili, da Borovina“, odvrne domačica, „in prevzetnemu bogatinu menim da so dejali: Srebernjak.“ — Tujka se ni mogla več vzdržati solz; glasno je zaplakala, tako, da je sinček prihitel k njej povpraševati, če je tako bolna, da se joka.

„Ali vas je zopet napadlo?“ pravi gospodinja; „večeri se in dobro bo iti zopet v hišo.“

„Oh ne, ni mi slabo! — Regina, ali me ne poznaš, svoje nekdanje Agate? Oj, prevzetnost je mojega očeta drago stala, skoro da je imetje njegovo na bobnu, kar ni sam raztrosil in zame razdal, to je pognal Lipe, ki ni ne gospod ne kmet, ki je navadni — postopač. In jaz sem tudi tako silno nesrečna.“ Na to pripoveduje Agata nam znano svoje žalostno življenje. — V tem pa prideta proti vrtu

„Kmetško bralno društvo“, načelnik mu je kmet Leopold Zupanič, njegov namestnik pa kapelan Murkovič. Taka društva bi kazala za vsako faro. Kjer ga želijo, naj se v ta namen dogovori nekoliko občanov. Pri ustanavljanju društva bo jim iz srca rad na roko šel domači duhovnik in vsaki zaveden konservativec. In da se društvo ogne posebnim stroškom, bo kakor v Jarenini, tudi po drugod kateri posestnik blage volje odstopil hišo za društvene shode. Kar so šole za otroke, to so društva za može in za odraslo mladež. Torej na delo!

Koroško. Volitve za deželni zbor koroški se bodo vršile za kmečke občine dne 20. avgusta, za mesta 25. in velike posestnike 30. avgusta. Lepo pismo, katero je izdal za volitve dr. Bauer, škof v Brnu, naj bo duhovnom in drugim katoliškim Slovincem zlato vodilo; uspeh bo gotov in stalen. — Prvi shod „Katoliškega političnega in gospodarskega društva“ se je prav lepo praznoval pri Podstražišniku blizu Celovca. Za kandidata so postavili Šlemica, župana v Št. Janžu in Šmona, posestnika v Št. Kandolfu. Žal, ker je le malo upanja, da bi tudi zmagala vrla slovenska moža. Toda vredno je pač pokazati, da tudi

okoli Celovca živi še mnogo Slovencev. Nadaljne shode ima društvo v Šmarjeti nad Velikovcem, v Zahomcu za Šmohorski volilni okraj in v Št. Jakobu blizu Št. Petra pod Velikovcem. — V Štebnu na Zili je nad 200 ljudi obiskalo prvi zbor podružnice sv. Cirila in Metoda, ki šteje že blizu toliko udov. — Magistrat v Celovcu neče prejemati slovenskih dopisov od „Katoliškega političnega društva“, zato bo moralo društvo na višjem mestu iskati pravice in jo bo tudi gotovo dobilo. Kako bi kričali Nemci, ko bi n. pr. magistrat ljubljanski od nemških Kočvarjev ne hotel sprejemati nemških dopisov. Vsakemu svoje, tako tirja pravica. — Nove slovenske posojilnice se snujejo v Velikovcu v Sinčivesi in v Tinjah. — Govori se, da se kmalu zberó v Celovcu može iz raznih dežel, ki se bodo posvetovali o železnici iz Divače v Loko in dalje iz Kranja skozi Ljubelj v Celovec. — Deželni predsednik je nedavno obiskal šolo v Št. Jakobu ter sam spoznal, da se otroci premalo vadijo v maternem slovenskem jeziku; čas bi bil, da bi se v tem oziru kaj zboljšale žalostne razmere na Koroškem.

Cerkev in šola.

O družbi sv. Mohorja.

Slovinci smemo res ponosni biti na svojo družbo sv. Mohorja, ki se je razrastla v veliko in košato

dra postarna moža, naša znanca: Valentač in Srebernjak, prvi še krepak, zadnji ob palici počasi stopa. Srebernjak je prišel k hčeri ter je takoj starega Valentača spoznal, ko je stopil v hišo.

„Tako se torej zopet najdemo“, reče po ganljivem sestanku Srebernjak pričujočim: „Jaz spoznam, da zaslužim tako kazen; dobro še vem, kako sem o tebi Valentač govoril, da preden bo par let preteklo, prišel boš kot berač nazaj v nadlego občini. In sedaj je res moja hči kakor največja reva našla pri vas gostoljubno streho pri blagi Regini in tudi jaz sem skoro na praznem.“ In debele solze so se vlile po velih licih potrtemu Srebernjaku.

„Ni še vse izgubljeno“, pravi Valentač, „umno gospodarstvo bo premagalo vse ovire. Pogosto sem želel nazaj v domači kraj, torej ako vam je všeč, grem z vami, da zopet kmetujemo na Borovini ter se pošteno preživimo.“ — In kmalu so se preselili vsi na Borovino, kjer je Valentač kupil nekaj posestva od Srebernjaka. Oba sta sicer že zelo stara, vendar še vedno gospodarita, Regina in Agata pa sta prijateljice, kakor nekdanj, in sedaj je s tem zadovoljen tudi vsled svoje oholosti ponižani Srebernjak.

drevo. Ona je šola za odrasčene in je tembolj potrebna v takih krajih, kjer nam ne privoščijo narodnih šol. Ona priprostemu narodu bistri um in blaži srce, ona mu daje pouk za časni in večni blagor. S takim zavodom se ne more ponašati noben drugi narod; — imajo sicer podobne družbe, pa vdeležba je drugodi prepičla, in vsled tega zaostajajo tudi vspehi. Zato se ne more prehvaliti vrla slovenska duhovščina, ki s toliko marljivostjo ude nabira. Pa to tudi duhovščini pastirstvo olajšuje; kajti ljudje, ki prebirajo pobožne in koristne knjige, niso razgrajalci, ne pobijalci, ne sleparji, ne tatovi, ne goljufi, ne divjaki in suroveži. Take je lahko voditi in učiti. Pa tudi slovenskim politikom je to v veliko pomoč, kajti težko je verjeti in redko se bo zgodilo, da bi Mohorjan, ki bukve tudi res prebira, volil z nasprotniki naše narodnosti. Iz tega sledi, da bi moralo tako duhovnikom, kakor tudi posvetnim rodoljubom mnogo na tem ležeče biti, da se družba povsodi razširi, posebno v takih krajih, kjer so potujčevanju izpostavljeni. Veliko število udov nas ne sme motiti; kajti največ Mohorjanov je le v takih krajih, ki so narodno že probujeni; nasprotno so pa drugi kraji semtertje zelo zanemarjeni, skoro bi rekel pozabljeni: le pomislimo na beneške, na ogerske Slovence, na Zagorjane v Hrvatski, ki so prav za prav tudi le bolj Slovenci, ko Hrvati! Pičlo je tudi še zmirom število

Mohorjanov tik nemške meje na Štajerskem in Koroškem. Rodoljubi, ki živijo v takih krajih ali blizu njih, naj bi iz svojega žrtvovali nekaj goldinarjev, da bi mogli ljudem bukve iz začetka zastoj dati; ko se branja privadijo, bodo potem že sami plačevali tisti goldinar.

Pretekli teden sem bil v Celovcu in sem zvedel, da je družba kupila neko hišo s precejšnjim prostorom, za novo zidanje povsem pripravnim za 24.400 gld., ker je stara družbina hiša pretesna in ni kraja za vse potrebne stroje. To je prav; morda bo potem mogoče, nekaj hitreje tiskati in razpošiljati, kar je splošna želja po Slovenskem. Toda gospodje odborniki so mi tožili, da so v nekaki denarni zadregi. Kajti denar od letnikov se za take reči ne sme rabiti, ampak le rezervni fond, ki se nabira iz plačil dosmrtnih udov in pa iz postranskega zaslužka tiskarne. Ta zaslužek pa ni preobilan, vprihodnje se zna še nekoliko skržiti, ako bodo nemški konservativci svojo tiskarno napravili. Tedaj bi se dalo družbi le s tem pomagati, ko bi pristopilo veliko število dosmrtnih udov. Kdor je še mlad in zdrav, prav pametno stori, ako plača enkrat za vselej 15 gld. Če pa vsako leto sproti plača, bo plačal nemara 20, 30, 40 ali še več rajnišev do konca svojega življenja; vrhu tega ima pa eno skrb menj: dostikrat se kdo kako leto zapisati pozabi, potem je pa žalosten in nevoljen, če bukev ne dobi. Dosmrtni udje

so pa tako že zapisani, ni se jim treba vsako leto posebej zapisati; le oglasiti se jim je potreba in knjige prejmejo brez zadržka. Družba sv. Mohorja ima po Slovenskem mnogo prijateljev. Morda ta moj spis pripomore, da ji pomagajo pri nakupu nove hiše s tem, da se jih mnogo zapiše za dosmrtno ude; saj kdor je še trden, ne bo imel pri tem nič zgube, ker mu v bodoče ne bo treba nič plačevati. Naj bi pa Bog družbi poslal tudi dobrotnika, kakoršen je bil rajni prof. Debelak, ki jej je volil lepo svoto svojega premoženja. Premožni domoljubi naj bi se sploh pri svojih volilih bolj pogosto spominjali narodnih zavodov ter tako koristili ne samo svoji ožji žlahti, ampak tudi celemu narodu, ki je tudi nekaka daljna žlahta. Med prve in najkoristnejše narodne zavode pa je gotovo v prvi vrsti šteti našo slavno družbo sv. Mohorja. Toraj: vivat, floreat, crescat naša družba sv. Mohorja!

Mohorjan.

Duhovniške premembe v lavantinski škofiji. Č. g. V. Selič, župnik v Breznu, je dobil župnijo v Kostrivnici; č. g. Ivan Bohanec je premeščen od sv. Lenarta v Ljutomer, na njegovo mesto pride č. g. F. Šostarič iz Ljutomer; č. g. A. Vojsk je premeščen od Vel. Nedelje k sv. Barbari v Haložah, na njegovo mesto pride č. g. Martin Kralj od sv. Barbare. — **Mašniško posvečevanje.** Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski bodo letos 13. bogoslovcem IV. in 8. III. letnika delili sv. rede naslednje dni: subdijakon 15., dijakonat 17. in presbiterat 19. julija.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Vprežno živino obvaruješ žuljev tako-le: Komati ali leseni jarmi živino posebno radi ožulijo ob vlažnem, deževnem vremenu. Zato pomôči take dni volu vrat s žganjem na tistem mestu, kjer bi se znal žulj narediti, potem pa še z milom (žajfo) namaži. Če mora vol ves dan v dežji delati, treba je to o poludne ponoviti. Zvečer pa vrat nekoliko pomaži s terpentinom.

Ako te pičt čebela najbolje storiš, da izdereš žrelo ter da si obribaš pičeno mesto z jesi hom. Priporočati je tedaj vsakemu čebelarju, naj nosi nekoliko jesiha seboj, ali pa naj ga ima shranjenega v čebelnjaku.

Pure namesto kokelj. Kdor hoče puro porabiti za valjenje, naj napravi zaboj 2 čevlja dolg, 1 čevlj širok in 1½ čevlj globok, tega naj pokrije s kakim pokrovom, narejenim iz lat ali pa iz dratene mreže. Gnezdo napravi iz slame ali sena. Puri se dá navadno po kakih 24 jajec. Vsak čas lahko pure prisiliš, da ti vale in sicer stori tako-le: Položi v gnezdo nekaj izpihnjenih in z gipsom na-

polnjenih jajec, posadi puro nanje in pokrij zaboj s pokrovom. Prvih 24 ur poskuša navadno uiti iz gnezda, a kmalu se uda in sedaj se ji polože jajca, katere si odmenil za nasad. Pura potem sedi in vali brez prenehanja in sicer tri do šest mesecev ali pa še več. Precej ko se piške izvalé, se odstranijo in nasade se zopet druga jajca. Pura se vzame vsak dan enkrat iz gnezda, da se najé, a čez kaj časa neha jesti in treba jo je potem pitati, tudi se ji dá vsak dan nekoliko vode. Ob enem se pure, kakor kopuni dobro porabijo za voditeljice piščančkov. Ako je pura že dolgo časa valila in se zdi, da bi rada gnezdo pustila, dá se ji zvečer en kozarec vina ter se dene pod njo piščet namesto jajec. Ko se zjutraj zbudi, jih je prav vesela ter je vodi previdno in možko okoli. Zvečer se pa s piščeti vred dene v nizek zaboj, nastlan s slamo. Tega ne zapusti prej, da se ji zjutraj vrata od shrambe odpro.

Prepovedano kajenje. V državi Connecticut v Ameriki sklenili so pred kratkim postaviti, ki sila strogo prepoveduje kaditi dečkom in deklicam pred

končanim 16. letom. Kdor proda otroku pred 16. letom cigarete ali tobak, se kaznuje z globo, ki more presagati 100 goldinarjev. Dalje bo vsak otrok, ki še nima določenih let, pa ga zasačijo, da je kadil, kaznovan s zaporom od 8 do 14 dni ali pa z globo. Stariši, ki v tem oziru otrokom potuho dajo, se tudi lahko pokličejo na odgovor. — Taka postava s takimi kaznimi bi bržkone tudi pri nas bila koristna.

Kobilice so se zopet letos na mnogih krajih pokazale. Na Ogerskem pokončujejo polje zlasti v scegedinskem okraju. Straža pa je škoda, katero delajo po Bolgariji. Prihruji so strašanski roji kobilic,

ki so pokončali že čez 60 tisoč oralov setve in drugih nasadov.

Tržna cena v Mariboru. Pšenica 6 gld. 60 kr., rž 5 gld. 20 kr., ječmen 4 gld. 80 kr., oves 3 gld. 70 kr., kuzuza 5 gld. 25 kr., proso 5 gld. 45 kr., hajdina 5 gld. 90 kr., krompir 2 gl. 73 kr., vse po hektolitr; liter prosenega pšena 10 kr., žganja 60 kr., piva 20 kr., vinskega jesiha 20 kr., mleka svežega 10 kr., posnetega 8 kr., kilo govedine 54 kr., teletine 56 kr., mlade svinjetine 56 kr., jajce 2 kr.

Razne vesti.

(Slovensko višjo dekliško in gospodinsko šolo) pričele bodo s pričetkom prihodnjega šolskega leta č.č. gospe Uršulinke v Ljubljani. O tej šoli, katero že sedaj priporočamo, bomo o priliki še več spregovorili.

(Vodovod v Ljubljani) so slovesno blagoslovili in odprli na sv. Petra in Pavla dan; v imenu cerkve je izvršil opravilo č. gosp. kanonik Urbas, v imenu mesta pa blag. g. župan Ljubljanski P. Grasselli.

(„Matica slovenska“) je imela dné 25. junija svoj občni zbor, katerega se je vdeležilo blizo 60 društvenikov. G. prvosednik prof. in čast. kanonik Josip Marn pozdravi pričujoče ter v značilnih potezah nariše društveno delovanje v preteklem letu, kar marljivi g. tajnik pojasni v obširnem, lepem poročilu. Zbor sklene, da izdaja „Matica“ list „Slovenska Beseda“, ki bo vrejeval slovenski pravopis. K sklepu se je izvršila volitev nekaterih odbornikov. Voljeni so bili večinoma vsi prejšnji odborniki, na novo sta izvoljena v odbor gg. dr. Srnec in Anton Koblar. Odbor se je precej drugi dan osnoval in zopet soglasno izvolil zaslužnega prof. J. Marna za predsednika „Matici Slovenski“, ki naj s složnim sodelovanjem vseh slovenskih razumnikov vrlo napreduje, da bo narodu našemu v korist in v ponos!

(Katoliško tiskovno društvo) je imelo dné 25. junija ob 10. uri dopoldne v dvorani knezoškofijske palače občni zbor vpričo prevzvišenega gospoda pokrovitelja in 34 p. n. gg. udov. Po nagovoru predsednikovem prečital je tajnik, precej obširno, večkrat z odobravanjem sprejeto odborovo poročilo. Kot 3. točka je bila na vrsti volitev novega odbora. Izvoljeni so za novo dōbo treh let p. n. gg.: Žiga Bohinec, dr. Andrej Čebašek, Ivan Flis, dr. Ivan Janežič, Andrej Kalan, Karol Klun, Matija Kolar, Anton Kržič, dr. Franc Lampe, dr. Josip Lesar, Janez Novak, Janez Podboj,

Karol Poljak in Anton Zupančič. — Prevz. gospod pokrovitelj so imenovali v smislu § 8. društvenih pravil v odbor mil. g. prelata dr. Janeza Kulavica. — K sklepu so prevz. g. knezoškof navduševalno nagovorili društvenike ter jim podelili svoj višjepastirski blagoslov. — Takoj po končanem občnem zboru se je novoizvoljeni odbor sešel, da si je izvolil vodstvo. Predsednikom je bil soglasno zopet izbran dosedanji velezaslužni predsednik, prečast. g. prof. Anton Zupančič; tajnikom čast. g. Žiga Bohinec, ki si je stekel za časa ustanovljenja društva mnogo zaslug. Dosedanja nadzornika tiskarni in bukvarni, č.č. gg. Matija Kolar in Anton Kržič, sta bila istotako soglasno zopet potrjena. Bog blagoslovi katoliška tiskarstvo!

(Nov davek pri loteriji.) S 1. julijem bodo loteristi morali nov davek plačevati. Kdor namreč zadene več, kakor dva goldinarja, plačati bo moral od goldinarja po 15 kr. davka. — Morebiti je to edin davek, ki ga bodo srečni loteristi radi plačevali!

(V Mariboru) bodo zakrament sv. Reda ali mašniškega posvečevanja delili dné 25. julija. Letos bo v tamošnji škofiji v službo vstopilo 20 mladih duhovnikov. Toliko novomašnikov še tam niso imeli menda nobeno leto.

(Svarilo črevljarjem!) Trgovec H. v Soravi na Šlezkem je obuvniku ali črevljarju B. poslal svoje črevlje v popravilo. Obuvnik je popravljeno obutje vrnil. Ali ko je trgovec nategnil črevlje, ranil si je nogo s klinec, ki je lukal ali molil iz podplata. Bana je narastla tako, da so morali odrezati nogo in s tem trgovcu rešili življenje. Onesrečenec je tožil zavoljo odškodnine. Sodnik je tožbo spoznal kot popolnoma opravičeno ter obuvnika obsodil, da naj poplača vse tožbene stroške, razven tega še trgovcu vsako leto po 900 mark, t. j. okoli 500 gld., ker „marka“ velja blizo 60 kr.

(Za vojake.) Kdor je nosil „suknjo belo“, spominja se še gotovo neprilichnosti, katere so mu povzročevale „drobnarije“ v telečnjaku, katerega je nosil na hrbtu, ali pa v vrečki za kruh. Posebno žlica, nož in vilice, brez katerih tudi vojak ne more biti, so mu delali sitnosti, ker se niso dali primerno spraviti. Stotnik Lauterbach od 50. pešpolka pa je izumil nov instrument, ki združuje žlico, nož in vilice v manjši in primernejši obliki za vojaka. Vojno ministerstvo je že potrdilo ta jedilni instrument. — Le premalo vojak potrebuje to orodje.

(V Celji) pri porotnih sodbah za tri leta v ječo obsojeni Gjujto je od svetlega cesarja pomiloščen. Bralcem je znano že, da je imenovanec v dvoboju v Kristinenhofu pri Celji ustrelil Poglayena, fužinarja v Mislinji. — Minoli mesec so pa pri porotnih sodbah med drugimi stali sledeči: Leopold Fras iz Žúpetince, star 24 let, je Jakobu Fékoni v Smólineh na hlev spustil rudečega petelina. Da to ni bilo prav, bode imel časa premišljevat v hudi ječi skoz tri leta, za nameček so mu dovolili še post. — Jože Verderber je kakor „dacar“ v Celji izneveril 105 gl., prisodili so mu 6 mesecev hude ječe. — Trgovski pomočnik Henrik Križ z Brega pri Ptui je svojemu gospodu v Mariboru zmikal blago. Za pokoro bo v hudi ječi sedel dve leti. — Franc Ficko iz Vidovljaka pri Sóbotti na Ogerskem je v Celjski „luknji“ prebil že 4 leta, potem so ga odpodili čez Muro. Znovi začel je krasti v Orehovcu, v Hrastji pa na Gornji Moti. Djali so ga pod ključ na „rótaži“ v Ljutomeru. Pa še tukaj so njegovi dolgi prsti po noči služabniku Mundi ukradli obláč in druge reči. Zaslužil si je 6 let ostre ječe. — Hinko Dobnik od sv. Lovrenca pri Pohorji je za denar opeharil več posestnikov, zato so mu pripoznali 2 leti hude ječe in post. — Pred porotnike bi moral priti tudi Anton Zemljí iz Búnčan blizu Mure, toda kazni se je bal preveč ter se iz straha pred obsodbo obesil.

(Slovstvo.) „Koroških bukvic“, katere izdaje in zalaga slovenskemu ljudstvu v poduk in kratek čas marljivi g. Filip Haderlap v Celovcu, tiska pa g. J. Krajec v Novem Mestu, sta te dni izšla 16. in 17. snopič. Gospod izdajatelj podaje tudi v teh dveh snopičih lepega in poučnega berila, in ker gotovo dela brez zaslúška, ako ne v zgubo, zato priporočamo „Koroške bukvice“ prijateljem domačega slovstva. Vsak snopič velja le 10 kr. — Gosp. J. Krajec v Novem Mestu je ravnokar razposlal 33. in 34. snopič „Narodne biblioteke.“ V teh dveh snopičih g. profesor Lavoslav Koprivšek v lepem jeziku opisuje rimsko mitologijo, in sicer glavne bogove rimske državne vere, bogove poljedelstva in živinoreje, hišne in obiteljske bogove, bogove usode in prorokovanja, zvezdje, podzemski

svet in poosebitve. Pridejal je tudi tri pravljice o Evandru, Eneju in Romulu. — Dalje je pri gosp. Kraju izšel 9. zvezek spisov Kristofa Šmida. Ta zvezek obseza mični povestici „Hmeljevo cvetje“ in „Marijina podoba“, poslovenil P. Florentin Hrovat.

(Kako vzgojevati dobre otroke?) Navadnega rokodelca, ki je imel posebno dobre otroke, so vprašali, kako je ravnal, da ima pri otrokih toliko srečo. On odgovori: 1. Jaz nisem otrokom ničesar ukazal, česar bi sam ne bil storil; pred vsem pa pazil na svojega prvega otroka. 2. Otroci so morali pokorni biti precej od začetka. Zeló se moti, kdor méni, da bo otrok pokoren, ko razume, zakaj se mu velewa. 3. Otroke sem vedno rad imel, a tako, da so imeli pred menoj vedno nekak otročji strah in spoštovanje. 4. Otrok mi ni smel nikoli ugovarjati. 5. Vpričo otrok sva bila z ženo vselej enih misli. Kadar oče kaznuje, mati nikdar ne sme dajati otroku potuhe, in narobe. 6. Skrbel sem za zdravje otrok in lenobe nisem trpel med njimi; majhni so se igrali, večjim odkazoval sem primerna dela. 7. Pred vsem pa sem jih učil: Boga se bati, zaradi Boga dobro delati in hudega se varovati. — Marsikdaj so bile grenke te dolžnosti, a ta grenkost je pozabljena, ako se okrog očeta in matere zbirajo verni in pošteni odrasčeni sinovi in hčere.

Vabilo na naročbo.

Pričelo se je drugo polletje. Čas je ponoviti naročnino za tiste, ki dobivajo list, pa ga še plačali niso. Pa tudi na novo pristopiti uljudno vabimo, a pri novih naročnikih prosimo lepo, da se vselej razločno pridene beseda nov, ker se s tem delo opravištvu silno zlažša, ko ni treba še le mučno iskati. — Ako bi kdo želel še poprejšnje liste t. l., mu moremo ustreči še z vsemi letošnjimi številkami. „DOMOLJUB“ stane za celo leto 80 kr., za pol leta 40. Na naročila brez poslance naročnine se ne ozira. Naroča se pod naslovom:

Opravništvo „DOMOLJUBA“ v Ljubljani.

Tržne cene v Ljubljani

dne 2. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 97	Špeh povojen, kgr. . .	70
Rež, „	5 20	Surovo maslo, „ . . .	70
Ječmen, „	3 58	Jajce, jedno „ . . .	2
Oves, „	3 41	Mleko, liter „ . . .	8
Ajda, „	5 36	Goveje meso, kgr. . .	59
Proso, „	4 71	Telečje „ „ . . .	52
Koruz, „	4 87	Svinjsko „ „ . . .	62
Krompir, „	4 50	Koštrunovo „ „ . . .	38
Leča, „	11 —	Pšaneč „	35
Grah, „	12 —	Golob „	18
Fikol, „	9 —	Seno, 100 kgr. . . .	1 45
Maalo, kgr.	90	Slama, „ „	1 78
Mast, „	70	Drva trda, 4 mtr. . .	6 40
Špeh svež, „	60	„ mehka, „ „ . . .	4 40

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem pričelo se je drugo polletje. Uljudno vabimo p. n. občinstvo, da se zglašim čim preje z novimi naročbami, stare naročnike pa prosimo, da ponovno svojo naročnino in doplačajo zaostalo, da ne nastane nered pri razpošiljanju listov.

„SLOVENEČ“,

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogi „Domoljub“ vred

velja za Ljubljano pri opravištvi ali v „Katol. Bukvarni“ prejemati:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemati za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le, če se dopišlje naročniku.

„DOMOLJUB“,

sam brez „Slovenca“ stoji do konca l. 1890. s poštino vred, ali v Ljubljani na dom pošiljan le osemdeset novčičev.

Naročnino na to prilogo prejema „Slovenčev“ opravištvo in pa „Katol. Bukvarna“.

Vredništvo in opravištvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Vodnikovo kamenosekarstvo

v Ljubljani, kolodvorske ulice,

častiti duhovščini in slavnemu občinstvu uljudno naznanja, da je preskrbelo na novo z raznimi spominki svojo največjo zalogo vsakovrstnih nadgrobnih spomenikov ter se priporoča istim za obilno naročbo. Prečistim farnim predstojnikom se najuljudneje priporoča za naročbo umetnih cerkvenih del, kakor altarjev, obhajilnih miz itd., sploh vsega v to stroko spadajočega dela po najnižji ceni. (15—8)

Obrabljene pismene marke kupuje vsak čas
G. Zechmayer, Nürnberg.

Obrazci zastoj. (15—3)

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 17. julija.

Najcenejši, najboljši, preskušen, rujav lesni pomaz

BARTEL-ov izvirni carbolineum

varuje trajno (16—3)

pomazane plotove, kolarnice, skladišča, vozove, gospodarsko orodje, tla itd. pred gnjilobo, glivami, osterjenjem in žuželkami. V hlevih razkužuje.

1 kgr. zadostja za 6 kvadratnih metrov. Pregled brezplačno. Kakovost neprekošeno zagotovljena. 5 kgr. 1.50 gl., 100 kgr. 16 gl. z Dunaja.

Najcenejša karbolna kislina, karbolno apno, kolomax. Prekužen rabat.

Mihael Barthel in drugovi,

kemijska tovarna v Ratisboni in na Dunaji, X. okraj, Keplergasse Nr. 20. (Ustanovljena 1781.)

Zaloga imata brata Eberi v Ljubljani.

J. & S. KESSLER v BRNU,

7 Ferdinandove ulice 7.

Največje, najcenejše zaloga pomladanskega in letnega blaga.

Poletensko grebenasto sukno,

ki se dá prati in je jako elegantno in trdno za gospode, dvajsetih boj, 20 cm. širokosti za

celo obleko
6.5 metra le 3 gl.

Kdor le jedenkrat kupi, prepiča se, kako izvrstno se dá prati in kako trdno je.

Brnska sukna

se razpošiljajo po čudovito nizki ceni in sicer:

po gl. 3.75 3-10 m. za celo obleko.

po gl. 5.50 3-10 m. za boljšo obleko,

po gl. 8.50 3-10 m. za fino obleko,

po gl. 6.— 2-10 m. za ogrtač, franc. piquet-gilet za gl. 1.50,

Blago za talarje za prečast. duhovščino (tudi za poletne suknje) 1-20 m. široko, meter gl. 1.50

Črni peruvienes in doskins za salonske obleke po 3-25 m. od gl. 10.— naprej.

Modno blago za gospé.

Karirano in črtasto blago 60 cm. šir. za ponočne suknje in otroška oblačila, 10 m. gl. 2.50.

Joupon in trojično blago v vseh modnih barvah 10 m. prve vrste gl. 3.50, druge vrste gl. 2.80.

Kupi se o priliki! Zefir-blago, pristno in krasne barve, 75 cm. široko 10 m. le gl. 3.50

Brokat- in Jacquard-blago, 60 cm. široko, vsa h mogočih barv, 10 m. gl. 3.60.

Doris, najnovejše karirano modno blago, čista volna, 10 m. prej gl. 10, sedaj le gl. 6.50.

Nervy, 90 cm. šir. nežno črtano modno blago v najnovejših barvah 10 m. le gl. 4.50.

Kasmir, dvojna širjava, črno in barvano, 10 m. 4 gl.

Volneni atlas, dvojna širjava, volneno blago, črne in drugačne modne barve 10 m. gl. 6.50.

Medrotiskani kreton, 10 metrov gl. 2.50 in gl. 3.20.

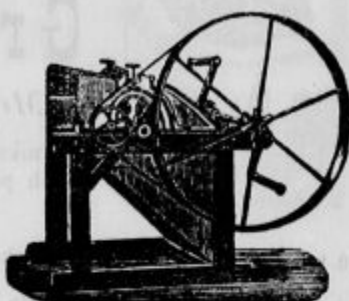
Elegantno in bogato omišljeni vzorci se pošiljajo gospodom krojačem brezplačno.

Ceniki o perilu za gospode in gospé, o galanterijah, vzorci sukna in rezanega blaga brezplačno in franko. Pošilja se s poštним povzetjem. (16—7)

Loterijske srečke.

Trst	28. junija:	68,	32,	16,	59,	62,
Ljubljana	28. junija:	19,	36,	49,	75,	20,
Gradec	21. junija:	56,	42,	70,	46,	72,
Dunaj	21. junija:	12,	19,	56,	50,	82,
Brno	25. junija:	19,	59,	25,	80,	88,
Praga	2. julija:	13,	22,	66,	88,	53,

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive,
vinske in sadne stiskalnice,
priprava za odstranjenje peronosper,
mlini za grozdje in sadje,
avtomatične stiskalnice za zeleno pičo

najnovejša
sestava
v raznih
velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za
ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd.
Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno
izgotovljene in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

(10—7)

☛ Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo. ☚

„Zum gold.
Reichsapfel“

J. PSERHOFER-j

lekarna
na Dunaji,

I., Singerstrasse šte. 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, zaslužijo po vsej pravici poslednje ime, ker je v resnici premnogo bojeznij, pri katerih te kroglice izvrstno pomagajo. Že mnogo desetletij razširjene so te kroglice splošno, mnogi z dravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — **Škatljica s 15 taciimi kroglicami stane 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.,** pri nefrankovani pošiljavi po povzetju **1 gld. 10 kr.** — Če se naprej pošlje denar, stane s poštnine prosto pošiljati: zavoje kroglice **1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr.** (Manj nego jeden zavoje se ne odpošlje.) — Prosi se, da se zahtevajo izrecno

Pserhoferjeve kričistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovnem navodilu za rabo ime **J. Pserhofer** in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferjev. Lonček 40 kr. s frankovano pošiljati 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. Steklenica 50 kr.

Američansko mazilo za protin 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nog Škatljica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr.

Balzam za gušo flakon 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice) proti sprijenamu želodeu, slabemu prebavljenju itd., steklenica 22 kr.

Angleški čudezni balzam steklenica 50 kr., mala steklenica 12 kr.

Fijakarski prašek proti kašlju itd., škatljica 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr.

Tannochinin-pomada **J. Pserhoferja**, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, škatljica 1/2 gld.

Univerzalni obliž prof. **Stendela**, domače sredstvo proti ranam, oteklinau itd., lonček 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr.

Universalna čistilna sol **A. W. Bullrich-a**. Izvrstno domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljenja, škatljica 1 gld.

Razven tu omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmaceutične specialitete in se predmeti, ki bi slučajno ne bili v zalogi, preskrbe na zahtevanje točno in cenó. — Pošiljati po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljati zneska, večje pa proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolj po poštni nakaznici), je poštnina dosta nižja, nego pri pošiljati s povzetjem. (12—10)

Navedene specialitete dobijo se tudi v **Ljubljani** pri lekarnarju **G. Piccoli-ju**.

Deželna lekarna

Ludovika

v LJUBLJANI,

priporoča prečast. gospodom du-
poskušena in po najboljših pred-pri „Mariji Pomagaj“
Grečelna

Mestni trg št. 11,

hovnikom in p. n. občinstvu svoja
pisih pripravljena zdravila, kot:Angleški čudoviti balzam, 1 stekl. 10 kr., due.
1 gold., 5 due. 4 gold.Aromatični tobačni prašek, glavo krepčajoče
sredstvo. 1 stekl. 20 kr., due. 2 gold.Bastierjeve kapljice zoper kolero, občno znano
brnilo proti koleri, kolerinu in koliki. Stekl. 35 kr.Cvet zoper gušo in napeti vrat. Stekl. 20 kr.,
due. 2 gold.Cvet zoper luskin, najboljšo sredstvo za odstra-
njenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plekam.
Cena z navodilom rabe 80 kr.Cvet zoper protin in revmatizem za odpravo
vsakovrstnih bolečin, bodisi akutnih ali kroničnih. Cena
steklenici 50 kr. due. 5 gold.Dorševo riblje olje najboljša baža, katero jedino
zapisujejo zdravniki proti kašlju, škrofelnom itd. Mala
stekl. 50 kr., velika 90 kr.

Elizabetna ustna voda, Stekl. 50 kr.

Francova zdravilna esenca, proti boleznim v že-
lodeci in na jetrih, mrzlici itd. Stekl. 10 kr., due. 1 gold.,
5 due. 4 gold.Francosko žganje s soljo ali brez soli v steklenicah
po 20, 50 kr. in 1 gold.Grenko, tudi želodec krepčujoče vino, iz naj-
zdravilnejših gorenjskih rastlin. Steklenica, ki drži pol
litra, z navodilom rabe 80 kr.Horstova voda za oči proti unetim očem, njih
kataralnim afekcijam. Cena stekl. 50 kr., due. 3 gl.Kapljice za bledice, dobro sredstvo proti pomanj-
kanju krvi. Stekl. 40 kr.

Kapljice za krč, neprekosljive, 36 kr., due. 3 gl.

Kapljice zoper mrzlico. Stekl. 30 kr., due. 3 gold.

Kineška pomada pospešuje rast las. Lonček 50 kr.

Kri čistilne kroglice proti vsem boleznim, ki od
želodca prihajajo. Cena škatlici 21 kr., zavitek s 6 škatl. in
navodom rabe 1 gl. 5 kr., 6 zavitev 5 gl. 25 kr.Kri čistilni čaj Küllerjev. Majhen zavitek 75 kr.,
velik 1 gold. 30 kr. z navodilom rabe vred.Kroglice za bledice dr. Blanda (pocukrane)
proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). Škat-
lica velja 60 kr.Kroglice za trakulje, gotovo sredstvo proti trak-
ulji. Cena z navodilom 2 gold.Malaga-vino najboljšo vrsto za prebolele. Stekl.
1/4 litra 60 kr., 1/2 litra 1 gl. 20 kr., liter 2 gl. 20 kr.Marijino-celjske kapljice, slavno znano in zelo
priljubljeno zdravilo proti boleznim želodca. Steklenica
20 kr., due. 2 gold., 5 due. 7 gold. 50 kr.

Maža za gušo, lonček 35 kr.

Maža za kile, za vsakovrstne tudi zastarane 1 gl.

Obliž zoper kurja očesa, Luzerjev 60 kr., ravno
tak od mene le 40 kr.Pagliano-sirup, pravi iz Florencije, varuj se nič-
vrednih ponaredeb, cena 1 gold.**Homeopatična lekarna.**Deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“ je, kakor znano, najprva in najstarejša homeopatična lekarna na
Kranjskem. Napravljajo se te zdravila iz posebne dobrote in čistote ter najtočneje. Isto tako se dobé vsa zdravila
po receptih napravljena, vedno sveža in najboljše vrste. Po pošti se vsak dan dvakrat razpošilja.

Cenik pošljem, ako se naroči, gratis in franko, v katerem je še veliko več in bolj natančno popisanih zdravil.

Prosim vljudno, me p. n. občinstvu priporočati.

Z velespoštovanjem

Prašek za ščurke. Škatljica 30 kr.
Rudečl dunajski sok zoper kašelj. Stekl. 40 kr.
Ruska maža za ozeblino, jako dobro sredstvo.

Lonček 40 kr.

Sallelino kisl ustna voda. Stekl. 50 kr.

Sallelino kisl zobni prašek. Škatljica 30 kr.

Sirup iz planinskih zelišč proti kašlju, hripa-
vosti, pljučnim boleznim itd. napravljen iz pravih pla-
ninskih zelišč. Stekl. 50 kr., due. 5 gl.

Strup za podgane, najmočnejše sredstvo. 20 kr.

Strup za stenice. Steklenica 40 kr.

Tinktura za rast las. Steklenica 60 kr.

Tinktura za kurja očesa, bradavice in trdo kožo.
Stekl. 40 kr., 1/2 due. 2 gold.Univerzalni jedilni prašek, izvrstno sredstvo
proti zlatej žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju
slasti do jedij in zabasanju sploh jako priljubljen. Škat-
ljica z navodilom rabe 50 kr.Univerzalni zdravilni obliž (flajšter) zoper vsako-
vrstne rane, vnetje otekline itd. Škatljica 30 kr.Ustna voda dr. Duflos-a iz ameriških rastlin, ohran-
juje zobe in ozdravi vsakovrstne zobne bolezni. 60 kr.Voda za čiščenje obraza, pege, ogree, grinte in
druge nečistosti kože. Stekl. 80 kr.

Zobne kapljice. Stekl. 10 kr., due. 90 kr.

Zobni prašek po dr. Helderji z dodatkom sali-
cilno-kislega natrona je jako priljubljen. Škatljica 30 kr.Železnato kineško vino pokrepča želodec. Cena
butelji 1 gold. 20 kr.Železnato salo iz kitovih jeter najboljše vrste, za
krepčanje slabih otrok, katerim manjka krvi. Stekl. 60 kr.Želodčne kapljice Marije Pomagaj. Napravljene
so iz zelišč gorenjskih, zlasti okrog Brezji pri Mariji
Pomagaj nabranih, katere imajo lastnost vsakovrstne želo-
dčne bolezni ozdraviti. Stekl. 30 kr., due. 3 gold.Medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna
olja, parfumi, itd. vedno v zalogi.**Živinska zdravila.**Homeopatične kapljice za prašice zoper vse pra-
šičje bolezni. Stekl. 30 kr.Prašek za prašice po poskušajah potrjen proti pere-
čemu ognju, vraničenemu in pljučnemu prisadu, pomanj-
kanju slasti do jedij, driski, kataru, itd. Zavitek 30 kr.Konjski cvet za utiranje udov, trzanje, otekline,
spahnenje šipe na kolenu. Stekl. 1 gl. Liter 2 gold.Poskušeni konjski prašek. Zoper vsakovrstne
konjske bolezni. Ako se konju vedno po malo daje tega
praška, obvaruje se ga šestokrat nalezljivim boleznim.
Zavitek 50 kr.Poskušeni mlečni in goveji prašek. Ta prašek
je skušeno čistilo krvi ter izganja vse bolezenske snovi
iz života. Zavitek 50 kr.

Pasje kroglice proti pasjim boleznim. Škat. 50 kr.

(22)

Lud. Grečel, lekar.